

Панченко Аліна Геннадіївна
pantraginaalina@gmail.com

Науковий керівник:
Акімова О. А., к. філос. н.
ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ ТА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ В ПРИЙНЯТТІ ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Професіоналізація державного службовця – це здатність приймати оптимальні рішення та знаходити найкращі способи вирішення поставлених задач, це ґрунтовне знання своєї справи, це ефективне здійснення завдань державної служби. Високий професіоналізм службовців формується із спеціальних знань, умінь та навичок, а також проявів громадянських, особистісних та моральних якостей. Стратегія управління розвитком професіоналізації виражається в довгостроковій орієнтації на ефективне використання професійних здібностей, розвиток потенційних можливостей, збільшення знань, навичок та умінь для ефективного виконання посадових обов'язків та функцій.

В свою чергу, професійна компетентність представляє собою ступінь професійного досвіду в рамках компетентності конкретної посади. Під компетентністю розуміють глибоке професійне знання основ і технологій управлінської діяльності. Сюди відносяться ефективні методи та засоби досягнення цілей, сукупність отриманих професійних знань, умінь реалізувати їх для виконання управлінських функцій та завдань. Це те, що має і чим володіє державний службовець у процесі прийняття управлінських рішень [1].

Управлінські рішення, які приймають державні службовці, є завданнями з певним ступенем невизначеності. Це пояснюється тим, що результат прийнятого управлінського рішення іноді можна побачити вже завтра, а іноді - лише за кілька років, а наступна задача вимагає свого вирішення вже сьогодні. Управлінська діяльність тільки тоді може вважатися ефективною, якщо вона в результаті прийнятих та реалізованих рішень призводить до позитивних змін суспільних процесів.

Шляхи розвитку професіоналізації та компетентності державних службовців органів публічної влади, лежать у площині базової професійної освіти та постійного професійного розвитку. Тож можна виділити основні принципи розвитку професіоналізації державних службовців для прийняття управлінських рішень [2, с. 72].

По-перше – це базова професійна освіта. Саме вона дозволяє фахівцям управлінського профілю кваліфіковано та компетентно приймати оптимальні рішення та вирішувати завдання державної служби. Професійна освіта за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» забезпечує розвиток базових знань, умінь та навичок, необхідних для професійної діяльності державних службовців.

По-друге – досягнення багаторівневості. Тут передбачається наявність різних рівнів та ступенів професійної освіти, націлених на досягнення високого професіоналізму. Чим більшу частку у системі освіти займає професійна компонента, тим більше можливостей у фахівців для вибору, уточнення та коригування своєї освітньої траєкторії. Багаторівнева та багатоступінчаста система освіти дозволяє готувати спеціалістів управління різних рівнів. Тим самим досягається відповідність запитам та раціонально забезпечується заповнення професійних ніш на ринку праці.

Третій – принцип взаємодоповненості базової та післядипломної освіти. Такий підхід є домінуючим у системі безперервної освіти кадрів державного управління. У зв'язку з орієнтацією освітніх програм на підготовку фахівців широкого профілю на додаток до фундаментальної базової професійної освіти мають додаватися короткострокові професійні курси, стажування чи підвищення кваліфікації. Таким чином, післядипломна освіта доповнює базову. І розвиток та знання державного службовця не стоять на одному місці, а розвиваються разом із плином часу.

Четвертий принцип – наступність освітніх програм. Цей принцип передбачає «вихід» з однієї освітньої програми та одразу «вхід» у наступну. Важливою умовою при цьому стає стандартизація освітніх програм, яка ґрунтується на єдиних цілях системи безперервної освіти. Перехід до наскрізної багаторівневої системи освіти потребує великої організаційної роботи. Проте лише тоді можливо мати повноцінну безперервну освіту, коли в кожній професійній галузі суміжних управлінських спеціальностей буде побудовано багаторівневу наступність освітніх програм.

П'ятий принцип – принцип маневреності освітніх програм. Коли є можливість зміни області професійної діяльності або ж здобуття паралельно освіти у двох або декількох напрямках. У нових соціально-економічних умовах це явище набуває значного поширення. Розвиток ринкової економіки, розширення громадянських прав та свобод особистості зажадало переходу від єдиної освітньої підготовки до отримання різносторонньої професійної підготовки державних управлінців. Йдеться тут не лише про право вибору, а й про умови вивчення напрямків, що сприяють підвищенню професіоналізму та компетентності у поєднанні з особистими інтересами службовця [3].

Для реалізації сучасних вимог до професіоналізації та професійних компетентностей державних службовців - необхідна ефективна модернізація сфери освіти та радикальна зміна ставлення держави, суспільства та самого державного службовця до рівня освіти, розвитку професійних компетентностей та удосконалення власних вмінь та навичок. Тоді зміниться і ставлення соціуму до влади як такої в цілому.

Список використаних джерел:

1. Ковбасюк Ю. В., Ващенко К. О., Сурмін Ю. П. Державна кадрова політика в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку / Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. : НАДУ, – 2012. – С. 72.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2019 р. № 106. Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад. Дата оновлення № 446 від 28.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.11.2021)

3. Lutchny, T.M. (2017), "Professionalism of civil servants as a condition for effective activity of public authorities". URL: <http://www.center.gov.ua> (дата звернення: 12.11.2021)